

Література

1. Менеджмент: теорія і практика : навч. посібн. А.А. Мазаракі, Г.Є. Мошек, Л.А. Гомба, І.К. Погодаєв, Ю.В. Поканевич, А.В. Семенчук / за заг. ред. канд. екон. наук, проф. Г.Є. Мошека. – К. : Вид-во "Атака", 2007. – 584 с.
2. Кузьмін О.Є. Теоретичні та прикладні засади менеджменту : навч. посібн. / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник. – Вид. 2-ге, [перероб. та доп.]. – Львів : Вид-во НУ "Львівська політехніка", "Інтелект-Захід", 2003. – 352 с.
3. Франчук В. Основи менеджменту : навч. посібн. / В. Франчук. – Львів : Вид-во "Камеяр", 1997. – 95 с.
4. Фатхудинов Р.А. Управління конкурентоздатністю організації : підручник / Р.А. Фатхудинов, Г.В. Осовська / за заг. ред. Г.В. Осовської. – К. : Вид-во "Кондор", 2009. – 470 с.
5. Назарова Г.В. Організаційні структури управління корпораціями : монографія / Г.В. Назарова. – Вид. 2-ге, [перероб. та доп.]. – Харків : ВД "ІНЖЕК", 2004. – 420 с.
6. Лапіцька С.Ю. Управління підприємством в умовах інновацій : монографія / С.Ю. Лапіцька. – Дніпропетровськ : Вид-во "Наука" і освіта, 2002. – 236 с.
7. Шваб Л.І. Основи підприємництва : навч. посібн. / Л.І. Шваб. – К. : Вид-во "Каравела", 2006. – 344 с.
8. Діденко В.М. Менеджмент : підручник / В.М. Діденко. – К. : Вид-во "Кондор", 2008. – 584 с.
9. Ансофф И. Новая корпоративная стратегия / И. Ансофф : пер. с англ. / под ред. Ю.Н. Каптуревского и др. – СПб. : Изд-во "Питер", 1999. – 414 с.
10. Лепейко Т.І. Менеджмент : навч. посібн. / Т.І. Лепейко, О.М. Миронова. – Харків : Вид-во ХНЕУ, 2010. – 204 с.
11. Мескон М.Х. Основы менеджмента : пер. с англ. / М.Х. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури. – М. : Изд-во "Дело", 1992. – 702 с.
12. Управління підприємством: організаційно-економічний аспект : монографія / за ред. д-ра екон. наук, проф. В.М. Нижника, канд. екон. наук, доц. М.В. Ніколайчука. – Хмельницький : Вид-во ХНУ, 2010. – 389 с.
13. Управління підприємством в умовах розвитку ринку : наук. вид. / В.М. Гриньова, М.М. Новікова, О.М. Красноносова, О.Ю. Проскура, М.М. Сакун. – Харків : Вид-во ХДЕУ, 2003. – 168 с.
14. Евенко Л.И. Организационные управления промышленными корпорациями США (теория и практика формирования) / Л.И. Евенко. – М. : Изд-во "Наука", 1983. – 350 с.
15. Д. Рябых Типовые организационные структуры предприятий / Д. Рябых, 2008. [Электронный ресурс]. – Доступный з http://www.cfin.ru/management/iso9000/iso9000_org_chart.shtml
16. Кандиба А.М. Менеджмент зовнішньоекономічною діяльністю : навч. посібн. / А.М. Кандиба. – К. : Вид-во "Аграрна наука", 2004. – 508 с.
17. Мильнер Б.З. Теория организаций / Б.З. Мильнер. – М. : Изд-во ИНФРА-М, 1998. – 336 с.
18. Верба В.А. Управління розвитком компанії : навч. посібн. / В.А. Верба, О.М. Гребешкова. – К. : Вид-во ХНЕУ, 2011. – 482 с.
19. Циганкова Т.М. Міжнародний маркетинг: теоретичні моделі та бізнес-технології : монографія / Т.М. Циганкова. – К. : Вид-во ХНЕУ, 2004. – 406 с.

Вильгуцька Р.Б. Организационная структура управления промышленных предприятий: сущность и этапы формирования

Рассмотрены и исследованы сущность понятия "организационная структура управления". Выделены принципы, на которые нужно опираться при ее формировании. Определены и охарактеризованы этапы формирования организационной структуры управления. Определены основные факторы влияния на формирование организационной структуры управления.

Ключевые слова: организационная структура управления, принципы формирования, факторы влияния, типы организационных структур, способы формирования.

Vilhutska R.B. The organizational structure of the management of the industrial enterprises: the essence and the stages of forming

Annotation. In the article considered and investigated the essence of the definition of the organizational structure of the management. There was allocated the principles that need to resist at the forming that organizational structure of the management. Formed and characterized the stages of the management. In the article was determined the main factors of the influence on the construction of the structure of the management.

Key words: the organizational structure of the management, the principles of the management, the factors of the influence, the types of organizational structure, the ways of the forming.

УДК 369.54 (477) Доц. С.М. Гончарук¹, канд. екон. наук; студ. Ю.В. Гончарук²

РОЛЬ НЕДЕРЖАВНИХ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ У РЕФОРМУВАННІ ПЕНСІЙНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Проаналізовано систему недержавних пенсійних фондів в Україні та за кордоном і визначено їх роль у реформуванні пенсійної системи України. Обґрунтовано, що реформування пенсійної системи – складний, багатогранний і комплексний процес, який має істотно змінити баланс політичних, економічних та соціальних інтересів населення, систему державних фінансів, функціонування ринків праці та капіталу.

Ключові слова: пенсійна система, недержавні пенсійні фонди, рівні пенсійної системи, реформування пенсійної системи.

Головне завдання пенсійної системи полягає у гарантуванні громадянам пенсійного віку, які не в змозі більше працювати, компенсацію втраченого заробітку у вигляді адекватного розміру пенсії. Пенсійна система має забезпечити:

- створення стійкої фінансової системи для економічного захисту людини у старості та інших випадках, передбачених законодавством за рахунок страхових внесків роботодавців і застрахованих осіб;
- створення ефективної пенсійної системи за участю представників соціального партнерства;
- встановлення дієвого контролю за цільовим використанням пенсійних коштів.

Усі держави мають певні зобов'язання щодо своїх працюючих громадян і громадян похилого віку, які не працюють, і якщо система пенсійного забезпечення перестає бути ефективною, то це означає, що застарілу систему пенсійного забезпечення необхідно реформувати.

Зміни в пенсійній системі визначаються демографічними тенденціями та економічними факторами і умовами. Структура пенсійної системи має регулюватись відповідно до законодавчої бази, а також на основі оцінки демографічних і економічних тенденцій, тобто на основі зроблених прогнозів щодо тенденцій найбільш важливих змінних пенсійної системи. Реформування пенсійної системи повинно повністю забезпечити належний рівень життя людей похилого віку на засадах соціальної справедливості, гармонізації взаємин між поколіннями та сприяння економічному зростанню.

Аналіз стану пенсійного забезпечення і розроблення подальших шляхів його реформування вимагає змін у галузі макро- і мікроекономіки, фінансів, теорії соціального забезпечення. Питання пенсійного забезпечення досліджували

¹ Львівська державна фінансова академія;

² НУ "Львівська політехніка"

такі вітчизняні науковці, як В.М. Геєць, М.М. Бабірад [3], Е.М. Лібанова, А.О. Бахмач, Д.А. Леонов, але ці питання потребують ще більш глибокого і детального дослідження, зокрема що стосується практичного аспекту діяльності недержавних пенсійних фондів і реформування пенсійної системи.

Аналіз ходу реалізації пенсійної реформи в Україні вказує на поступове перекладення державою відповідальності за майбутню пенсію на плечі своїх громадян. Це, своєю чергою, має призвести до підвищення особистої відповідальності кожного за формування власних пенсійних накопичень, здійсненої солідарно з роботодавцями за підтримки нашої держави. Реформування пенсійного забезпечення, яке розпочалося наприкінці ХХ ст., відбувається шляхом заміщення солідарної системи пенсійного забезпечення накопичувальною.

Так, пенсійна система Великобританії складається з трьох рівнів: система державного страхування, система професійних пенсій, система персональних пенсійних планів і пенсій. Пенсійна система Німеччини має в своїй основі трирівневу модель: державне обов'язкове пенсійне страхування, виробниче пенсійне страхування (добровільна справа керівників фірм і підприємств) і приватне страхування. Пенсійна система Швейцарії складається з державного, трудового та особистого пенсійного страхування. Пенсійна система Швеції складається з трьох рівнів – розподільного, накопичувального і добровільного. В Україні, як відомо, з 1 січня 2004 р. також діє трирівнева система пенсійного забезпечення, яка складається з Пенсійного фонду України, Державного накопичувального пенсійного фонду та системи недержавних накопичувальних пенсійних фондів.

Нині у більшості постсоціалістичних країн доходи пенсіонерів набагато нижчі від прожиткового мінімуму. Тому найголовнішим завданням пенсійної реформи у постсоціалістичних країнах є насамперед подолання бідності серед людей похилого віку – найнезахищенішої категорії населення. Тобто пріоритетним аспектом реформи повинен стати соціальний. Сьогодні усі постсоціалістичні країни виходять з того, що пенсійна система лише тоді забезпечить людині виплати у розмірі більше половини її колишнього заробітку, якщо буде трирівневою.

Значну увагу в країнах СНД приділяють функціонуванню недержавних пенсійних фондів. Недержавне пенсійне забезпечення є виключним видом діяльності, який здійснюється на підставі державної ліцензії та за умови внесення осіб, що здійснюють таку діяльність, до Державного реєстру фінансових установ з подальшим державним наглядом і контролем за їхньою діяльністю. Найбільший інтерес викликають дві проблеми – інвестування пенсійних активів та принципи державного регулювання діяльності НПФ. Можна, наприклад, інвестувати кошти в банківські депозити. Але при цьому варто згадати досвід Аргентини. Один дефолт, через тиждень – другий, і – немає грошей. Можна також скуповувати дорогоцінні метали. Але ціни на золото постійно змінюються, а на ринку нерухомості бувають обвали, причому затяжні.

Вкладання коштів в акції розглядають частіше за все як спекулятивну операцію: купив за гривню – продав за дві. Тобто абсолютно надійних інструментів використання активів поки не існує. У будь-якому випадку, якщо розпорядник активів не поверне гроші, то довіру до нього буде втрачено. Слідом він втратить і вкладника, який доручить кошти іншому, якому більше довіряє. Як

свідчить досвід інших країн, зокрема США, від вдалого вибору компанії залежить управління активами.

Латинська Америка стала своєрідною світовою лабораторією пенсійного забезпечення. Починаючи з Чилі у 1981 р., ще 11 країн регіону, такі як Перу (1993), Аргентина (1994), Колумбія (1994), Уругвай (1996), Болівія (1997) і Мексика (1997) продовжили цю роботу. У деталях їх пенсійні системи відрізняються між собою, але загалом старі солідарні моделі замінені приватною моделлю. У деяких країнах системи залишаються солідарними, а в інших країнах (Болівія, Мексика, Сальвадор і Чилі) внаслідок реформ створені накопичувальні системи обов'язкових пенсійних рахунків, де розмір пенсії визначається залежно від розміру доходу, який отриманий від інвестування пенсійних внесків. Проміжну позицію займають Перу і Колумбія: вони дають працівникам можливість залишатися або в солідарній системі або переходити в накопичувальну.

У звіті Світового банку – "Підтримка доходів і старості в ХХІ столітті і міжнародні перспективи пенсійних систем і реформ" фактично пропонується переглянути свою пенсійну стратегію 90-х років. Спеціалісти банку закликають збільшити увагу до базового рівня доходів для того, щоб попередити зростання бідності серед незахищених верств населення похилого віку. Такі виплати повинні фінансуватись за рахунок загальних податків, а не за рахунок внесків до солідарної системи пенсійного страхування. Вони можуть здійснюватись у формі соціальної допомоги на основі процедури перевірки доходів, або як універсальні пенсії. Також Світовий банк визнав важливість інших джерел благополуччя людей похилого віку (допомога сім'ї, забезпечення житлом та доступ до медичних послуг).

Критики реформ у латиноамериканських країнах вважають, що приватні пенсійні системи ще не гарантують людям похилого віку достойних пенсій. Вони вважають, що якби у громадян було право вибору, вони би повернулися до солідарної пенсійної системи. Чилійці, які у 1981 р. вирішили залишитися у старій солідарній пенсійній системі, отримують сьогодні значно більші пенсії, ніж їхні колеги, що мають таку саму заробітну плату і приєдналися до системи індивідуальних пенсійних накопичень.

Однак найзначнішим недоліком пенсійних реформ латиноамериканських країн стало те, що великий відсоток зайнятого населення залишився за межами пенсійної системи. Навіть у Чилі нею охоплено трохи більше половини робочої сили, а у більшості країн регіону цей показник становить всього 10-15 %. Практично приватних накопичувальних рахунків немає у приватних підприємств. Результатом цього є високий рівень бідності серед людей похилого віку. Якщо участь у пенсійному страхуванні буде залишатися на такому низькому рівні, приватні пенсійні системи будуть приречені на те, що вони не гарантуватимуть громадянам економічної безпеки у похилому віці.

Значною перешкодою є великі адміністративні видатки та комісійні винагороди адміністраторам недержавних пенсійних фондів. Особливо тяжко вони позначились на перших учасниках приватизованої пенсійної системи, які фактично сплатили вартість її створення і вклали кошти у майбутні покоління учасників. Крім того, не настільки позитивно, як стверджували у 90-х роках, відбувається економічне зростання внаслідок пенсійних накопичень у Латинській

Америці, це пояснюється не дуже вдалим і корисним економічним інвестуванням. Левова частка пенсійних внесків була спрямована на закупівлю державних боргових зобов'язань і зовсім малі кошти спрямовувались на придбання акцій.

Надзвичайна концентрація активів у державних цінних паперах при жорсткому обмеженні на інвестування за кордон часто робить приватну пенсійну систему залежною від політичних ризиків. Другим важливим недоліком є надзвичайно великі суми обов'язкових пенсійних внесків. Серйозні коливання на світових фінансових ринках останнього десятиліття вплинули на реформаторів пенсійної системи у бік спрямування ентузіазму відносно обов'язкової накопичувальної пенсійної системи.

Реформування пенсійної системи – складний, багатогранний і комплексний процес, який має істотно змінити баланс політичних, економічних та соціальних інтересів населення, систему державних фінансів, функціонування ринків праці та капіталу. Відповідний успіх цієї справи значною мірою залежатиме від узгодженості дій у суміжних напрямках ринкового трансформування економіки.

Необхідною умовою пенсійного реформування є підготовка суспільства, його свідомості до сприйняття нової пенсійної системи. Реформа може бути успішною лише за умови усвідомлення всіма верствами населення її необхідності і необоротності, а головне, позитивного впливу на умови життя і добробут людей. Впровадження НПФ на підприємстві дасть змогу роботодавцю вирішити такі питання: реалізація соціальних програм, формування компенсаційного пакету; управління персоналом і оптимізація його чисельності; фінансування програм розвитку виробництва; податкове планування; корпоративне управління; імідж підприємства та керівництва.

Наприклад, у Великобританії станом на кінець 2008 р. активи пенсійних фондів становили €1,06 трлн. При цьому 30 % цих активів пенсійних фондів Великобританії були розміщені в державних цінних паперах уряду цієї країни, 37 % – в іноземних цінних паперах, решта активів – це інвестиції в нерухомість, хеджові фонди або банківські депозити [3].

Виходячи із законодавчо встановлених норм, у процесі реалізації пенсійної реформи на фінансовому ринку України з'являються нові потужні інститути спільного інвестування, які мають достатньо потужний інвестиційний потенціал. Пенсійні активи створюються за рахунок накопичення пенсійних внесків і доходу від їх інвестування, а пенсійні виплати здійснюються лише після досягнення платником внесків пенсійного віку. Ці обставини зумовлюють досить великий строк розпорядження цими коштами і дають змогу у межах накопичувальної системи накопичувати значні обсяги інвестиційних ресурсів. Наприклад, у Нідерландах станом на 2009 р. пенсійні активи накопичувальних пенсійних фондів становили 113 % ВВП, у Швейцарії – 102. Якщо брати до уваги інший аспект діяльності глобальних пенсійних фондів, а саме інвестиційну політику пенсійних фондів, то ці пріоритети можна простежити з табл. 1.

Як видно з даних, найбільшу частку коштів, що знаходяться в управлінні пенсійних фондів світу, інвестовано в цінні папери – акції та облігації (майже 70 %). Тому для розвитку фінансових ринків перехідних економік світу пенсійні фонди мають важливе значення не лише з погляду перспектив інвестиційного потенціалу, а й виходячи зі специфіки інвестиційної політики цих фінансових ін-

ститутів. При цьому головною перевагою пенсійних фондів як суб'єктів фінансового ринку є їх інвестиційна політика, яка характеризується високим рівнем вимог при визначенні напрямів інвестування та конкретних об'єктів вкладень.

Табл. 1. Структура інвестиційних активів глобальних пенсійних фондів

Вид активу	Частка, %
Нерухомість	3,5
Акції	42,9
Облігації	26,4
Депозити і готівка	11,9
Інші	15,3

В Україні, порівняно зі світовими стандартами, функціонування накопичувальної системи пенсійного забезпечення встановлено досить ліберальні вимоги щодо інвестиційної політики пенсійних фондів. Проте, порівняно з іншими країнами світу, ми значно відстаємо від світових темпів розвитку пенсійної системи. В Україні тільки починають створювати нові інститути з великим інвестиційним потенціалом (що видно з наведених вище даних), які здатні істотно прискорити не лише розвиток фінансового ринку України, а й реального сектору економіки. Це дає змогу в межах накопичувальної системи накопичувати значні обсяги інвестиційних ресурсів та відповідно створити передумови для довгострокового економічного зростання.

Станом на 30.06.2011 в Державному реєстрі фінансових установ міститься інформація про 97 недержавних пенсійних фондів (далі – НПФ) та 41 адміністратора НПФ [4]. Система недержавного пенсійного забезпечення протягом останніх років розвивається досить динамічно. Основні показники діяльності НПФ та темпи їх приросту наведено в табл. 2.

Табл. 2. Динаміка основних показників діяльності недержавних пенсійних фондів

Недержавні пенсійні фонди	2009	2010	2011	
			1 квартал	2 квартал
Загальна кількість укладених пенсійних контрактів (тис. шт.)	62,5	69,7	70,6	69,7
Кількість учасників за укладеними пенсійними контрактами (тис. осіб)	497,1	569,2	557,6	557,2
Загальні активи НПФ (млн грн)	857,9	1144,3	1221,4	1265,9
Пенсійні внески (млн грн), у т.ч.	754,6	925,4	967,2	1 010,3
- від фізичних осіб	31,8	40,7	43,0	45,3
- від юридичних осіб	722,7	884,6	924,0	964,7
- від фізичних осіб-підприємців	0,1	0,2	0,2	0,2
Пенсійні виплати (млн. грн.)	90,1	158,2	172,0	187,3
Кількість осіб, що отримали/отримують пенсійні виплати (тис. осіб)	28,1	47,8	52,8	56,9
Сума інвестиційного доходу (млн. грн.)	236,7	433,0	488,9	511,0
Сума витрат, що відшкодовуються за рахунок пенсійних активів (млн. грн.)	47,1	64,6	69,4	74,5

Станом на 30.06.2011 адміністраторами недержавних пенсійних фондів було укладено 69 712 пенсійних контрактів з 58 180 вкладниками, з яких

2 391 вкладник, або 4,1 % – юридичні особи, на яких припадає 964,7 млн грн. пенсійних внесків (95,5 % від загального обсягу пенсійних внесків за системою НПЗ), а 55 789 вкладників, або 95,9 % – фізичні особи. При цьому, порівняно з кінцем першого кварталу 2011 р., кількість контрактів з юридичними особами зменшилась на 12,8 %, а з фізичними особами зросла на 1,9 %.

Станом на 30.06.2011 кількість учасників НПФ відповідно до укладених контрактів становила 557 176 осіб (на кінець першого кварталу 2011 р. – 557 621 особа).

Аналізуючи інвестиційні декларації, можна зазначити, що НПФ обирають як консервативну, так і агресивну інвестиційну політику. Вартість активів НПФ, які були інвестовані, зросла за 2008 р. на 201,1 млн грн і становила 472,4 млн грн. За період існування НПФ їх загальний інвестиційний дохід становив 76,7 млн грн. Починаючи з 2007 р., у портфелях деяких НПФ з'явилися іпотечні цінні папери, але їх частка є незначною, на кінець II кварталу 2008 р. становить близько 0,1 % за максимально можливими 40 %. Спостерігається зменшення частки акцій українських емітентів у 2008 р. на 8,3 % порівняно з попереднім. Частка банківських металів у консолідованому портфелі становила 2,4 % за можливого ліміту у 10 %.

Структура інвестицій активів НПФ у галузі економіки показує, що найбільша частка активів припадає на металургійну галузь – 23,6 %, а також на машинобудування – 23,3 %. Достатньо висока частка інвестицій припадає також на енергетичну, хімічну галузі та торгівлю. Загалом сукупний дохід від інвестування пенсійних активів збільшився з 9,7 млн грн у 2005 р., до 76,7 млн грн на кінець 2009 р. Структура зведеного інвестиційного портфеля НПФ р. має такий вигляд (рис. 1).

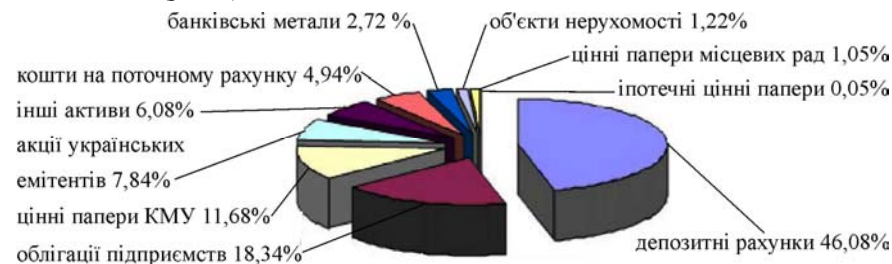

Рис. 1. Структура зведеного інвестиційного портфеля НПФ у 2009 р.

У загальній структурі інвестиційного портфеля НПФ активи розподілились таким чином:

- частка корпоративних облігацій у абсолютному виразі збільшилась до 134600,4 тис. грн., їх частка в консолідованому портфелі зменшилась з 19,7 % до 18,3 %;
- 46,1 % активів розміщено на банківських депозитах. При цьому мінімальна ставка за депозитами становить 6,0 %, а максимальна – 35 %; частка державних цінних паперів зросла у сукупному портфелі НПФ з 9,9 % (кінець I кварталу 2009 р.) до 11,7 % (на кінець II кварталу 2009 р.), в абсолютному виразі – 85,7 млн грн. Варто зазначити, що зросла також дохідність за ОВДП до 15-16 %;

- іпотечні цінні папери займають незначну частинку інвестиційного портфеля – 0,05 %.

Успішне реформування пенсійної системи вимагає створення економічних передумов, а саме:

- зростання виробництва, зміцнення фінансового стану підприємств і відповідне нарощування фінансових можливостей пенсійної системи;
- розширення продуктивної зайнятості населення, мінімізація прихованого безробіття, тіньової зайнятості, захист трудових і соціальних інтересів громадян України на іноземних ринках праці;
- погашення заборгованості із заробітної плати, підвищення її розміру і збільшення питомої ваги у валовому внутрішньому продукті;
- розширення бази сплати пенсійних внесків за рахунок охоплення пенсійним страхуванням усіх категорій юридичних і фізичних осіб;
- припинення практики списання та реструктуризації заборгованості перед Пенсійним фондом;
- скасування пільг у сплаті пенсійних внесків і заборону запровадження нових пільг у виплаті пенсій без визначення джерел їх фінансування;
- переведення фінансування виплат пенсій сільським пенсіонерам і пільговим категоріям їх одержувачів з Пенсійного фонду на Державний бюджет, корпоративні та професійні пенсійні фонди.

Література

1. Закон України "Про недержавне пенсійне забезпечення": від 09.07.2003 р., № 1057-IV.
2. Створення недержавних пенсійних фондів (НПФ). [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.finnir.com.ua/content/view/58/150/lang,uk>.
3. International financial services, London. – 2008. [Electronic resource]. – Mode of access <http://www.ifsl.co.uk>.
3. Бабірад М.М. Міжнародний досвід формування інвестиційної політики недержавного пенсійного страхування в умовах фінансової кризи / М.М. Бабірад // Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.-техн. праць. – Львів : РВВ НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20.2. – С. 141-150.
4. Державна комісія з регулювання ринку фінансових послуг. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.uaib.com.ua/fileadmin/downloads/dpn/npf_II_kv_2011.pdf.

Гончарук С.М., Гончарук Ю.В. Роль негосударственных пенсионных фондов в реформировании пенсионной системы Украины

Проанализирована система негосударственных пенсионных фондов в Украине и за рубежом и определена их роль в реформировании пенсионной системы Украины. Обосновано, что реформирование пенсионной системы – сложный, многогранный и комплексный процесс, который должен изменить баланс политических, экономических и социальных интересов населения, систему государственных финансов, функционирование рынков труда и капитала.

Ключевые слова: пенсионная система, негосударственные пенсионные фонды, уровень пенсионной системы, реформирование пенсионной системы.

Goncharuk S.M., Goncharuk Yu.V. The role of non-state pension funds in reforming the pension system of Ukraine

Were analyzed the system of non-state pension funds in Ukraine and abroad and each role in reforming the pension system of Ukraine. Was reasonable, that the reform of the pension system – a complex, multifaceted and complex process, which should change the balance of political, economic and social interests of population, public finance system, the functioning of labor markets and capital.

Keywords: pension system, non-state pension fund, levels of pension system, reforming the pension system.